

Hyvinvoinnin osaamis- klusteri tähtää hyvinvointi- liiketoiminnan kasvuun

Hyvinvoinnin osaamisklusteri keskittyy tunnistetun huippuosaamisen hyödyntämiseen, jalostamiseen ja kaupallistamiseen. Klusterin tavoitteena on edesauttaa yrityksiä kehittämään uusia sovelluksia ja palveluja hyvinvointisektorille ja yhdistämään nämä myynti- ja markkinointiosaamisen kanssa kansainvälisesti kiinnostaviksi konsepteiksi.

Kuopion yliopistollinen sairaala

Uudet teknologiset innovaatiot ovat osa ikääntyvien hyvinvointia ja erityisesti itsenäisen suoriutumisen edistämistä.

Rasvaprosenttia ovat mittaamassa fysioterapeutti Leena Meinila ja sydänryhmäläinen Kyllikki Piispanen.

Hyvinvoinnin klusteriohjelma on yksi 13 osaamiskeskusohjelmaa toteuttavasta kansallisesti merkittävästä osaamisklusterista. Tavoitteena on terävöittää alueiden välistä erikoistumista, vahvistaa osaamiskeskusten välistä yhteistyötä ja edistää kansainvälistymistä.

Hyvinvointipalveluja ja -tuotteita terveyden edistämiseksi

Hyvinvoinnin klusteriohjelma muodostaa terveys-, sosiaali- ja muiden hyvinvointipalvelujen sekä niihin liittyvien teknologioiden kehitysalustan. Tavoitteena on tukea hyvinvointialan tutkimusta, osaamisen kaupallistamista ja tehokasta hyödyntämistä yritysten tuotteissa, liiketoiminnassa sekä terveyden edistämässä. Kehittämistoimenpiteiden kohteena ovat hyvinvointialan yritykset, niiden kehittyminen, kasvu ja kansainvälistyminen. Klusteriohjelman strategisina kehittämiskohteina ovat terveystekniikka kuten laitteet, välineet ja järjestelmät, lii-

kuntateknologia ja liikunnan konseptit, hyvinvointipalvelut sekä itsenäistä suoriutumista edistävät ratkaisut.

Klusteriohjelman toteutuksesta vastaavat ohjelmaan valitut neljä alueellista osaamiskeskusta: Culminatum Ltd Oy pääkaupunkiseudulta, Finn-Medi Tutkimus Oy Tampereelta, Oulu Wellness Instituuttisäätiö sekä Kuopion Teknologiakeskus Teknia Oy, joka vastaa klusteritoiminnan yleisestä koordinoinnista.

Klusteriohjelma pohjautuu vahvaan seudulliseen kehittämistyöhön, jota toteutetaan osaamiskeskuspaikkakunnilla. Alueellisen toiminnan lähtökohdina ovat pitkälti kunkin seudun toimijoiden tunnistamat kehittämistarpeet, jotka nivoutuvat klusterin kehittämisen kärkiteemojen kautta osaksi klusteriohjelmaa ja ovat synergiassa kansallisen innovaatiopolitiikan kanssa.

Ohjelmakehittämisen teemoja

Ohjelmakehittämisen kärkiteemoja ovat markkinoiden ja trendien ennakointi, lii-

ketoimintakonseptien ja -osaamisen kehittäminen, tuotteistaminen ja tuotekehitys, rahoitustyökalujen ja yritysrahoituksen kehittäminen, pilottiympäristöjen kehittäminen palvelujärjestelmissä sekä kansainvälisten verkostojen luominen. Koordinaatiovastuut kehittämisen kärkiteemoista on vastuutettu osaamiskeskuksille, joiden tehtävänä on tunnistaa ja kerätä näiden strategisten liiketoiminta-alueiden kehittämistarpeet koko Suomessa, ja rakentaa toimenpideohjelmaa kehittämishankkeineen ja/tai-toimenpiteineen teeman ympärille. Klusterin toiminnassa hyödynnetään liittymä- ja rajapitoja osaamiskeskusohjelman muihin klustereihin sekä erityisesti aluekeskusohjelman hyvinvointiverkostoon, jossa yhteisenä kehittämisen alueena ovat erityisesti hyvinvointiyrittäjyys ja itsenäinen suoriutuminen.

Konkreettisesti työ on lähtenyt liikkeelle mm. kattavalla kansallisen tason selvityksellä hyvinvointialan pilottiympäristöistä yhteistyössä AKO-verkoston

kanssa, hyvinvointisektorin yritystoiminnan rahoituksen ja rahoittajien sekä rahoitustrendien kartoituksella. Ensimmäisessä vaiheessa lähdetään myös rakentamaan toimintamallia/palvelua, jolla seurataan hyvinvointialan liiketoimintatrendien ja markkinoiden kehittymistä ja välitetään ennakoititietoja. Parhailaan Hyvinvointiklusteri esittäytyy Venäjän suurimmilla terveystoimintamessuilla Moskovassa kahdeksan suomalaisen yrityksen kanssa.

Toimivan innovaatioympäristön kehittyminen

Hyvinvointiklusterin osaamiskeskusten alueilla on kansainvälisen tason huippuosaamista, toimiva yritysten, tutkimuksen, koulutuksen, julkisen sektorin ja muiden sidosryhmien yhteistyöverkosto sekä aito tahto ja kyky yhteistyön tekemiseen. Yhteistyöverkosto käsittää yliopistot, ammattikorkeakoulut, tutkimusorganisaatiot, sairaanhoitopiirit ja niiden yliopistolliset sairaalat, kaupunkien ja kuntien sosiaali- ja terveystoimen, aluekeskusohjelman hyvinvointiverkoston, teknologiakeskukset ja alueelliset kehittämissyhtiöt, rahoittajat, ministeriöt, Stakesin, Kelan, Sitran ja Tekesin sekä hyvinvointitoimialan palvelu- ja teknologiayritykset. Tästä verkostokokonaisuudesta muodostuu hyvinvointisektorille toimiva innovaatioympäristö, joka edesauttaa tutkimuspohjaisten tulosten kaupallistamista, uuden yritystoiminnan syntyä ja hyvinvointiyritysten kasvua sekä luo Suomeen vetovoimaisia kansainvälisiä toimintaympäristöjä.

Minna Hendolin, ohjelmajohtaja

Reetta Airaksinen, projektiassistentti

Hyvinvoinnin osaamisklusteri
etunimi.sukunimi@tekni.fi

Lisätietoa:

www.oske.net/osaamisklusterit/_hyvinvointi/

Ajankohtaista AKO-verkostoista

Aluekeskusohjelman teemaverkostoissa on käynnissä useita kiinnostavia kehittämis- ja selvityshankkeita. Niiden avulla tehostetaan sekä AKO-alueiden että teemaverkoston toimintaa ohjelman kansallisten tavoitteiden toteuttamisessa.

Aluekeskusohjelmasta vastaavat alueilla pääosin seudulliset elinkeino- tai kehittämisorganisaatiot. Niillä on alueidensa elinkeinopolitiikassa strateginen ja operationaalinen rooli ml. yrityspalvelujen seudullinen järjestäminen. Aluekeskusohjelma on niille elinkeinostrategian työkalu, jonka avulla tunnistetaan tarpeita, asetetaan tavoitteita, priorisoidaan toimenpiteitä sekä tehdään uusia elinkeinopoliittisia avauksia. Verkostot tukevat näitä avauksia kokoamalla ja välittämällä tietoa.

AKO:n hyvinvointiverkostossa on käynnistymässä 27 seutuun kohdistuva kartoitus sosiaali- ja terveystoimintajärjestäjien, seudun elinkeino- ja aluekehittäjien sekä yrityselämän yhteistyö koulutustarpeiden ennakoinnissa, tavoitteiden asettamisessa ja työelämäyhteyksien vahvistamisessa on selvityksen keskeinen kohde. Kartoituksen laatii Rovaniemen seudun koulutuskuntayhtymä. Tulokset raportoidaan maaliskuussa 2008.

Hyvinvointiverkostossa on käynnistynyt myös liiketoimintaosaamisen kehittämiskonseptin siirto. Prizztech

Oy siirtää kehittämänsä, mallintamaansa ja testaamaansa toimintamallia (ns. Satakunnan malli) verkostossa 16 aluekeskuseudulle. Sen myötä saadaan aluekeskuksissa käyttöön yhteismitallinen toimintamalli yrityskehittämiseen ja yhteiset liiketoimintaosaamisen vaikuttavuutta kuvaavat mittarit.

Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon yksikkö vetää yli 20 aluekeskuksessa luovan alan kehittämisen työpajat. Niissä käynnistetään työ kullekin alueelle sopivan toimintamallin kehittämiseksi. Maaliskuun 2008 loppuun mennessä pidettävien työpajojen tuloksena syntyy raportti alueiden tilanteesta, hyvistä käytännöistä sekä suositukset jatkotoimista.

AKO:n osaaminen ja innovaatioverkosto selvittää ammatillisen koulutuksen asemaa aluekeskusohjelmassa. Pula osaavasta työvoimasta jarruttaa jo nyt monella toimialalla yritysten toimintaa ja kasvua. Koulutuksen järjestäjien, seudun elinkeino- ja aluekehittäjien sekä yrityselämän yhteistyö koulutustarpeiden ennakoinnissa, tavoitteiden asettamisessa ja työelämäyhteyksien vahvistamisessa on selvityksen keskeinen kohde. Kartoituksen laatii Rovaniemen seudun koulutuskuntayhtymä. Tulokset raportoidaan maaliskuussa 2008.

Ulla-Majja Laiho

Lisätietoa:

www.innovaatioverkosto.fi

www.hyvinvointi.fi

www.kulttuuriverkosto.fi